

Tram del camí ramader a la zona de la Ferreria

L'Espunyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona de Correà

Coordenades:

Latitud: 42.02845
Longitud: 1.72973
UTM Est (X): 394845
UTM Nord (Y): 4653715

Classificació

Número de fitxa: 08078 - 165
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Aquest tram conserva diversos elements com restes de pavimentació i dels murs dels marges.

Protecció: Legal
Observacions protecció: Llei 3/1995, de 23 de març
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Pública
Titular: Generalitat de Catalunya

Fitxes associades:

[La Ferreria](#)

[Camí Ramader](#)

[Camí de l'Espunyola a la Vall d'Ora](#)

Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 18/02/2011 - 01:00

Descripció

El camí ramader o camí ral de Berga a Cardona presenta un tram molt destacat al seu pas per la casa de la Ferreria. Al nord de la casa es conserva una part del camí ramader, que en més de 300 metres de recorregut, conserva una amplada d'uns 20 metres aproximadament. En aquest tram hi trobem algunes parts pavimentades, i en gran part de la seva llargada elements d'afitament o delimitacions dels laterals, són grans pedres clavades a mode marge o paret.

Observacions:

Part del trajecte del camí ramader al seu pas per la finca de la Ferreria es troba interceptat per la tanca de delimitació de la propietat.

Història

Els camins ramaders són vies de comunicació per les quals transitaven els ramats que feien la transhumància entre les zones planeres i de la costa i les zones de muntanya, especialment el Pirineu. En conjunt són vies que han estat emprades des de molt antic; pel que fa a referències documentals directes, són poques les notícies que en tenim, coneixent-se referències des del segle IX. Molts d'aquests camins també són vies utilitzades per a la comunicació habitual entre diferents poblacions.

Els camins ramaders estan protegits per llei, tenint consideració de bé de domini públic i de titularitat autonòmica, i són inalienables, imprescriptibles i inembargables; estan protegits per la llei 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries. La llei diu que "se entiende por vías pecuarias las rutas o itinerarios por donde discurre o ha venido discurrendo tradicionalmente el tránsito ganadero."(art.12). La llei contempla usos complementaris dels camins ramaders com el passeig, la pràctica de senderisme, i altres, sempre respectant la prioritat del trànsit ramader.

Bibliografia

AGRUPACIÓ DE MUNTANYENCS BERGUEDANS (1984): "Pels camins del Berguedà". L'Erol, juliol de 1984.

CAMPILLO, X. (Dir.)(2004): Inventari de camins de la comarca del Berguedà (segona fase). Consell Comarcal del Berguedà. Escola Universitària de Turisme i Direcció Hotelera, Naturgest S.L.

CAMPILLO, X. (Dir.)(2007): Inventari de camins ramaders del Berguedà. Grup de Defensa de la Natura del Berguedà, Parc Natural del Cadí-Moixeró, Berguedà Iniciatives SD, SL.

GALERA, A. (1996): "Els camins medievals en la Catalunya central: entorn les Stratae Kardonensia i la Via Salinaria". Dovella, tardor 1996, 21-28.

MIRALLES, F. I ROVIRA, J. (1999): Camins de transhumància al Penedès i al Garraf. Associació d'Amics dels Camins Ramaders.

SERRA, R.; SANTANDREU, M.D. (1984): "Dels camins romans a les carreteres asfaltades". L'Erol, juliol de 1984, 12-22.

TORRES, C.A. (1905:102-104): Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà, Barcelona.

